N:o 7. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 April 1895. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 15. Årg.

Hjalmar Håkansson.

Ett tjugufemårsjubileum i tonkonstens tjenst har nyss firats af den man, hvars porträtt illustrerar vårt nummer för dagen, och det skedde på ett värdigt sätt med en väl anordnad konsert — den enda han för egen del gifvit — i det tempel, der jubilaren under ett fjerdedels århundrade verkat som kantor. Den lagerkrans, som vid detta tillfälle öfverlemnades åt honom af församlingsboarne, var en välförtjent tacksamhetsgärd för långvarigt och träget arbete på den plats han så länge beklädt. Men direktör Håkanssons förtjenster som musiker inskränka sig ej till kantorsmeriterna, förvärfvade i Jakobs kyrka. Midt emot densamma, på andra sidan torget, låg ett konsttempel, nu raseradt men snart ersatt med ett präktigt nytt; inom detta det gustavianska gamla operahusets murar har hr Hjalmar Håkansson som tempeltjenare kunnat fira ett tjuguårsjubileum, om han ej dragit sig undan den flitiga verksamheten der så blygsamt och oförmärkt, att man knappt vet, när han sista gången beträdde den gamla operascenen. Men ej nog härmed: ännu ett musikaliskt tjuguårsjubileum kan direktör Håkansson detta år räkna i den 1875 tillträdda maktpåliggande befattningen som lärare i elementar-, kyrko- och körsång vid konservatoriet, att nu icke tala om hans mångåriga privata verksamhet som musiklärare. Äfven andra musikfacket tillhörande befattningar, som han beklädt, och hvarom mera längre fram, vittna om att hr Håkansson varit en sällsynt flitig arbetare på tonkonstens fält, der han ännu fortfar att offra sina krafter.

Hjalmar Håkansson är född i Öregrund den 30 september 1844. Vid sexton års ålder ankom han till Stockholm, der han allt sedan haft sitt hemvist. Intagen till elev i K. Musikaliska akademien tog han 1870 musikdirektörsexamen i dess konservatorium, såsom dess läroverk från 1867 benämnes. Under vistandet vid detsamma hade man ofta tillfälle att se hr Håkansson framhållen bland de elever, som deltogo uti musikillustrationerna till Baucks föreläsningar, och den unge, ljuslockige sångaren väckte då rätt mycken uppmärksamhet för sin vackra stämma och sitt musikaliska föredrag.

Två år innan han aflade nyssnämnda examen debuterade hr Håkansson på k. teatern, den 8 mars 1868, som Papageno i »Trollflöjten» och blef sedan fästad vid dess lyriska scen, der man ännu i slutet af maj 1888 finner honom uppträda som Brahmas öfverstepräst i »Afrikanskan». Följande spelår saknas herr Håkanssons namn i förteckningen öfver dem, som då engagerats. Vid operan

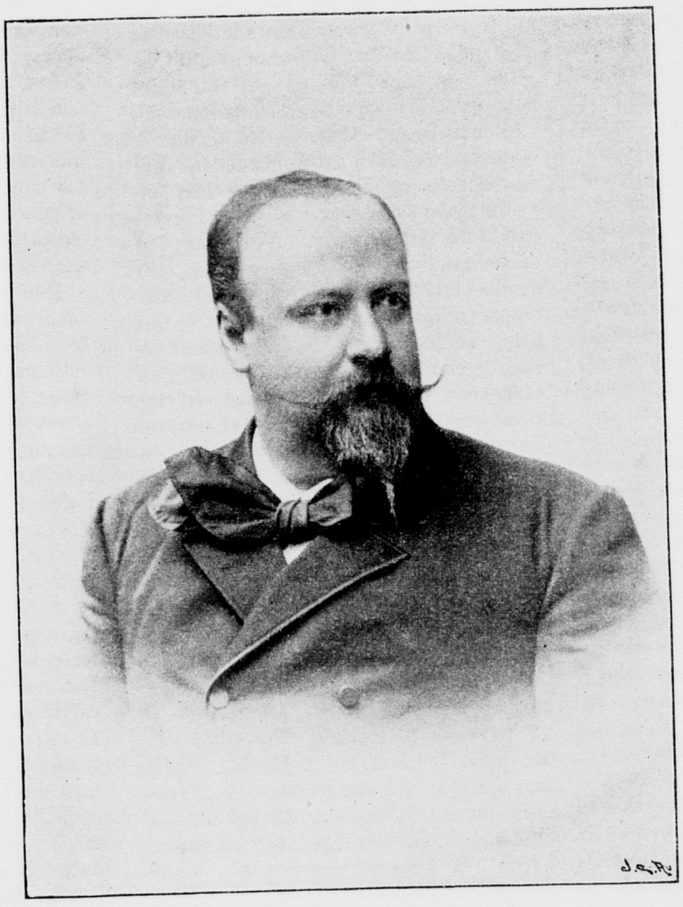

Hjalmar Håkansson.

Med detta nummer följer till tidningens årsprenumeranter musikbilaga, Musikalbum IX, innehållande för piano: Vilh. Stenhammar: *Impromptu-Vals*, Hugo Sedström: *Aqvarell*, Ole Olsen: *Albumblad*, Theodor Kirchner: *Meditation*; för en röst med piano: Gustaf V. P:son Hägg: *Slummersång*, ord af J. L. Runeberg.

hade hr Håkansson flitig tjenstgöring, och mer än en gång var det han, som möjliggjorde en operas uppförande genom att i hast instudera en ny rol; omkring 40 sådana har han väl utfört under sitt engagement vid k. operan. Utom i de ofvan nämnda partierna har han, att först nämna sådana af allvarligare art, der uppträdt som Capulet i »Romeo och Julia», Kuno i »Friskytten», Gessler och Melchtal i »Tell», Ulf i den »Den bergtagna», Sven Grate i »Blenda», don Diego i »Afrikanskan», Fernando i »Trubaduren», Estevan i »Den beslöjade sångerskan», kung Henrik i »Lohengrin», Jakob i »Josef i Egypten», Daniel i »Vattendragaren», grefven i »Figaros bröllop», Wagner i »Faust», Ramphis i »Aida», Biterolf i »Tannhäuser», Oberthal i »Profeten», S:t Bris i »Hugenotterna», Colonna i »Rienzi», grefve Raimond i »Vikingarne», Jarno i »Mignon», Gregor i »Karpathernas ros», Paris i »Romeo och Julia», Selva i »Den stumma», Zuniga i »Carmen», Belcor i »Kärleksdrycken» och Max i »Alphyddan»; vidare, i mera komiska roler, som Mazetto i »Don Juan», Ström i »Muntra fruarna», Bartholo i »Figaros bröllop», och under skepnad af värdshusvärd — en figur, som på scenen nästan alltid hör till de komiska — har han framträdt som Girot i »Duellen», Matheo i »Fra Diavolo», Nicolas Pariset i »Guldkorset» och mäster Reynhold i »Nordens stjerna». Några andra mindre roler förbigå vi.

I fråga om direktör Håkanssons musikaliska verksamhet för öfrigt kan nämnas, att han under fyra år varit sånglärare vid Stockholms gymnasium och såsom sådan äfven tjenstgjort i Nya elementarskolan och andra skolor. Derjemte har han i sju år varit Gustaf Mankells (död 1880) vikarie som organist i Jakobs kyrka. Såsom sånglärare har hr Håkansson utvecklat stor verksamhet, och bland hans mera bemärkta elever må nämnas Anna Klemming, den omtyckta operasångerskan, som undervisades af honom först ett år privat och sedan vid konservatoriet i öfver fem år. En annan begåfvad elev till honom var den tidigt bortryckte barytonsångaren Erik Johansson, hvilken å k. operan 1883 debuterade som Figaro och Leporello. En af direktör Håkanssons lärjungar för närvarande är den behagliga sångerskan miss Nellie Turnwall, hvars vackra röst och föredrag nyligen väckt uppmärksamhet på en Marteau-konsert i Musikaliska akademien. Som tonsättare har direktör Håkansson föga verkat. Hans kompositioner, hvaraf inga utgifvits, höra hufvudsakligen till kyrkomusikens område.

Sedan 1882 är hr Hjalmar Håkansson ledamot af K. Musikaliska akademien.

Glömda mästare.

(Efter H. M. Schletterer.)

(Forts.)

I.

Det var i midten af sjuttonde århundradet, som Louis Couperin, farbror till François, kom till Paris. Han var född år 1630 i den lilla staden Chaume, i grefskapet Brie, och måtte ha tidigt utvecklat sin musikaliska talang, då han strax efter ankomsten till hufvudstaden blef organist i Versailles och Maitre de dessus de viole*. Ludvig XIII, sjelf komponist och stor musikvän, var den unge konstnären så bevågen, att han enkom för honom upprättade posten som kammarvirtuos. Som orgelspelare, klaverlärare och mästare på viola da gamba synes han ha öfvergått alla sina samtida. Han dog beundrad och saknad 1665, blott 35 år gammal. Af hans verk blef intet tryckt. — Den äldre broderns framgång var uppmuntrande för de icke mindre begåfvade yngre bröderna, hvarför äfven de reste till Paris. Den andra i ordningen, François, född 1631, hvars efterkommande ännu lefva, utmärkte sig som förträfflig klaverlärare och förstod särskildt att med smak föredraga sin äldre broders verk. Han var liten och rörlig, en lefnadsglad, kvick och varmblodig man, mera glad än som godt var. Just som han en dag, något osäker på benen, skulle begifva sig hem från ett sällskap, blef han öfverkörd och dog, 70 år gammal.

Den yngste, Charles, född 1632, reste mycket tidigt från hemmet. Vid den äldste broderns död fick han anställning vid S:t Gervais, men dog redan fyra år derefter. Vid hans död var sonen François (1668—1733), som skulle blifva den förnämste af alla Couperin'arne blott årsgammal. Onkeln, som nu var familjens öfverhufvud, synes ej ha tagit sig synnerligen af honom. Erfarenheten visar att vinkära musiker äro opålitliga timlärare. De äro alltför mycket utsatta för frestelser, som lura på dem från ena gathörnet till det andra; åtminstone var det så med onkel François, men låt oss derför icke döma honom för strängt. Den unge Couperin kom i alla fall i goda händer. Organisten Tolin, en vän till hans far, blef hans lärare, och framgången var den allra bästa.

De förhållanden, under hvilka han började sin lefnadsbana, kunde ej heller ha varit lyckligare. Versailles var det mest lysande hof i Europa. Allt som i konst och vetenskap var af betydenhet samlades här, der ock största berömmet och belöningen var att vänta. Lärde och konstnärer trängdes i denna smakens brännpunkt och stredo om hofvets gunst. Begåfning och dugliglighet kunde öppna för en de bästa kretsar, och öfverallt rådde lif och verksamhet för att tillfredsställa det ständiga begäret efter ökadt vetande och nya njutningar på alla områden. Här diktade Molière, Racine och Corneille sina mästerverk, här skrefvo Lambert och hans måg Lully, Collasse, Mouret och Destouches sina många operor till den fruktsamme Quinaults texter. Marc Antoine Charpentier, »le plus savant musicien de son temps», skref sina beundrade motetter; teorien bearbetades flitigt, och den första musikaliska encyclopedi (Seb. de Brossard, 1705) såg dagen. Åt orgelspelet egnades en uppmärksamhet, hvarom man nu i Frankrike ej har någon aning; alla betydande klaverspelare voro på samma gång organister, och klaveret var redan då ett oumbärligt instrument i alla ansedda hus. Lägger man härtill den inflytelse, som från Italien oemotståndligt hos den unga konsten gjorde sig gällande, kunde ingen tidpunkt vara gynsammare för en högt begåfvad och med jernflit arbetande konstnär, då han skulle göra sitt inträde i stora verlden.

François Couperin, af sin samtid kallad »le grand», blef 1696, aderton år gammal, äregirig, som han var, och bärare af ett redan ansedt namn, organist vid S:t Gervais och fem år senare, 1701, klaverspelare hos konungen och organist i Versailles. Hos honom var komponistens geni ett med virtuosens. Hans klaververk äro rika på sköna, ädla tankar; lätthet, sirligbet och elegans pryda dem framför något af hans samtids verk, som ofta äro lika öfverlastade som tungrodda. Han var sin tids lärare och förebild; ingen af de många aktade namn från den första klaverepoken, som företrädesvis kan kallas den franska, öfvergick hans.

Den äkta konstnären representerar alltid en del af sin tid, och Couperin är i sina verk en fulländad hofman och markis från Ludvig XIV:s tid. Hans klaverstycken äro broderade och sirade, som den tidens hofdrägt; men bakom all denna grannlåt fins der själ och djup, friskhet och lif till och med i den knappaste formen.

För att förstå den ställning Couperin intager i klaverspelets historia, bör man känna något till instrumentets inrättning på den tiden. Dåtidens klaver (klavichord, clavecin) var ett med vårt fortepiano alldeles olikt instrument. Det var litet, hade blott fem oktaver samt en mycket vek och svag ton. En klaverspelare kunde den tiden bekvämt taga sitt instrument under armen bort i de sällskap, der han ville spela. Medan strängarna på våra sättas i rörelse medelst hammare, skedde detta hos deras direkt med tangenterna, hvilkas innersta ände var försedd med stift af messing- eller ståltråd, som berörde strängen osh frambragte tonen. Tonens styrka berodde

* Dessus de viole: diskantviol = violin.

af trycket på tangenten; den kunde alltså antaga alla grader efter den spelandes vilja och förmåga. Intet annat tangentinstrument var så som detta passande för det bundna och burna föredraget. Haydns och Mozarts verk, ja till och med några af Beethovens, kunna först då riktigt förstås och återgifvas, när man erinrar sig detta klavichord och sättet att spela det. Men intet instrument fordrade heller en så delikat behandling. Anslaget måste omsorgsfullt studeras. Skulle det vara bra, fick tangenten hvarken tryckas för lågt ned eller ligga jemt med de andra. Den spelande måste känna strängarnes elasticitet under sina fingrar. Och ej heller fingo tangenternas gnidning mot hvarandra frambringa något störande ljud; tvärtom skulle tonen vara klar och sjunga sjelf vid minsta tryck. Spelade man ett sådant instrument under fullkomlig stillhet, kunde klangen vara nästan sferisk skön, så fullkomligt kunde till och med den finaste nyans återgifvas, och intet instrument förmådde så gripa och röra, som detta. Det var verkligen »den lidandes vederkvickelse och glädjens deltagande vän».

Betraktar man detta instrument tillsammans med vår tids, så saknar det senare det förras musikaliska själ. Dettas förtjenster fördunklas af lika många fel. — Men låtom oss hellre återvända till mäster Couperin, som behandlade klavichordet med sådan fulländning. För att kunna spela ett så svårt instrument med sådan fullkomlighet måste man vara rikt begåfvad och ha den finaste känsla. Dess värre existerar en utöfvande konstnär endast för sin tid. Men all den berömmelse, som här faller på en enda, kan visa hän på en makalös konst. Men icke blott i Frankrike var Couperin erkänd som mästaren. Det är bekant, att Seb. Bach ärade honom framför någon annan och ansåg sig som hans elev under hela sitt lif. I sina franska Suiter visar han också, att komponisten icke mindre än läraren haft inflytande på honom *.

De sista dagarne af sitt lif led Couperin af djup melankoli, som gjorde honom otjenstbar för sin konst. Han dog 1733 i en ålder af 65 år. Begge hans döttrar, den ena, Marie Anne, benediktinernunna och organist i Maubissons abbotstift, den andra, Margarethe Antoinette, kammarvirtuos i kungens kapell, voro förträffliga konstnärinnor. Onkel François' efterkommande innehade, den ene efter den andre, i 175 år organistplatsen vid S:t Gervais och voro dugtiga musiker, om än ingen kom till berömdhet. (Forts.)

* Couperins kompositioner ser man ytterst sällan; de största biblioteken ha ofta ej en not från hans hand. De bestå annars af fem böcker Klaversuiter och en klaverskola med titel »L'art de toucher le clavecin, y compris 8 préludes», utgifven 1716. År 1690 trycktes i Paris »Pieces d'Orgue, consistentes en 2 messes» etc. Ett annat verk, »Pièces de Clavecin, Paris 1713, innehåller nästan endast tonmålningar med sådana öfverskrifter som t. ex. »Les silvains», »l'Enchanteresse», »La Fleurie ou la tendre Nanette», »Les plaisirs de S:t Germain en Laye» etc., ej olikt bruket i vår tid. Orsaken till dessa titlar förklarar Couperin sjelf i företalet. Utom detta efterlemnade han en mängd kyrko-, sång- och instrumentalkompositioner, som aldrig utgåfvos af trycket. De pianoskolan åtföljande musikstyckena — som nämndt 8 preludier och en Allemand — äro alla temligen svåra och öfverfulla at alla slags prydnader. Couperin betjenade sig också af den för-Bachska fingersättningen utan tummens användning i skalan.

	c	d	e	f	g	a	h c
	2	3	2	3	2	3	4 5
eller	3	4	3	4	3	4	3 4

Denna besynnerliga fingerföljd har till en del äfven Händel. Först Seb. Bach, som behöfde alla fem fingrarne för sina kompositioner, bröt en ny väg, och efter hans tid är tumfingret insatt i alla sina rättigheter.

Följetong.

Don Juans kyckling.

Teaterhumoresk af Ludvig Mohr.

Bland de nyengagerade medlemmarne af stadsteatern i C. hade den unge barytonisten Luigi Calzolajo (hette egentligen Ludvig Schuster) kommit högt i publikens ynnest. En vacker röst, bra utseende och ett ledigt, lifligt spel hade snart gjort honom till allmänhetens gunstling, och särskildt slog hans don Juan mycket an, hvarför den konstförståndige ledaren af verksamheten i musernas tempel fann sig föranlåten att oftare än annars var fallet låta Mozarts mästerverk stå på repertoaren.

Besagde direktör, en hedervärd ungkarl på femtiotalet och likt många af sina yrkesbröder öfvervägande idealt anlagd, hade dock i många särskilda fall märkvärdigt realistiska tendenser. Så t. ex. när på hans teater förekommo festliga lag, fick ej sättas fram tomma vinflaskor eller tårtor och kötträtter af papier maché och dylikt tarfligt materiel, som är så vanligt; sådan der falskhet och onaturlighet var honom mycket emot, den hedersmannen, hvarför han med vis omtänksamhet lät oskyldig limonade gazeuse brusa fram ur flaskorna och gamla bakverk spela rolen af en saftig stekskifva — något verkligt förtärbart måste det alltid vara. Men i »Don Juan» vid gästabudet i sista aktens final gick hans realism längre än vanligt. Här flöt verklig champagne i strömmar — så vidt den lilla flaskan medgaf —, och den yppiga måltidens »pièce de résistence» bildade en veritabel, stor och till utseendet högst aptitlig kyckling. Bemälte fågel lagades redan på eftermiddagen tillreds i direktörens kök för att sedan, persiljebekransad, bidraga att göra sitt till för illustrerandet af Mozarts upphöjda skapelse och samtidigt aflägga ett talande vittnesbörd om vår konstälskande direktörs frikostighet.

Här måste vi likväl inflika den anmärkningen, att hittills varande herrar don Juan vid stadsteatern i C. under den musikaliska stridens hetta sällan eller aldrig gjort någon attack på besagde kyckling, hvilken derför nästan oantastad blef räddad vid hvarje föreställning. Just denna omständighet gjorde för den möjligt att utföra en andra rol, och denna utspelades samma afton vid direktörstaffeln så grundligt, att till slut endast några fina ben återstodo af hela härligheten, då direktören i den behagliga känslan af en tillfredsställd aptit torkade de tjocka läpparne med servetten.

Detta genom långvarig tradition helgade bruk skulle emellertid oförmodat bringas på skam, och det just genom den nye don Juan, den så firade Luigi Calzolajo. Redan flere gånger hade denne med stigande framgång spelat den älskvärde äfventyraren utan att skänka någon synnerlig uppmärksamhet åt meromnämnda kyckling, då en afton det oerhörda tilldrog sig, att Calzolajo plötsligen med knif och gaffel kastade sig öfver det arma offret, visserligen ej efter konstens regler, men derför så mycket grundligare trancherande detsamma, hvarpå han med tydlig förnöjelse införlifvade de bästa bitarne med sin inre menniska.

Hvad som egentligen var orsaken till detta företag, om Calzolajo vid anblicken af den särdeles lockande steken öfverfölls af en plötslig hunger, eller kanhända af rent öfvermod — han kunde också vara en spefogel ibland — fick lust att bereda sin principal ett litet extra nöje, det känna vi ej; kort och godt, efter operans slut fanns af den stackars kycklingen, till hvars undergång äfven Leporello, sin rol trogen och lifvad af husbondens exempel, redligen bidrog att göra sitt, endast några bedröfliga rester, som på intet vis kunde förslå för dess vidare tillämnade bestämmelse.

Hvilka känslor som stormade i bröstet på vår gode direktör, då han, undangömd i orkesterlogen, blef vittne till den vandaliska behandlingen af kycklingen — hans kyckling, framlyser deraf, att han i första uppbrusningen genast tänkte afskeda Calzolajo men sedan, då han till hälften lugnat sig, beslöt att på konstnären applicera en bestraffning enligt paragrafen 479 i den teatraliska ordningsstadgan, så lydande: »Den, som afsigtligt eller af ovarsamhet skadar reqvisita etc., betalar . . .» o. s. v. Slutligen segrade hans ädla natur och förnuftet tog ut sin rätt, ehuruväl han var nära deran,

då han vid sin enkla aftonmåltid saknade den älskade kycklingen, att råka ut för ett nytt anfall af raseri.

En vecka förgick i det stilla lugn, som brukar vara ett attribut till de flesta dramatiska konsttempel, en vecka, hvarunder vår teaterchef allvarligt öfverlade med sig sjelf, om icke det skulle vara ändamålsenligast, att vid nästa uppförande af »Don Juan» ersätta den veritabla kycklingen med en annan af sådan beskaffenhet, att den vore mindre utsatt för den hänsynslöse bardens förstörelselusta. Efter långt funderande hit och dit segrade emellertid — vare det sagt till hans heder — vår gamle väns goda genius, kanske understödd af den optimistiska föreställningen, att Calzolajo säkert skulle afstå från ett upprepande af bofstrecket såsom oförenligt med hans konstnärliga värdighet.

Derföre visade sig också vid nästa »Don Juan»-föreställning festsalen i sin gamla ståt; stolt paraderade menus'ens hjelte bland de utsökta rätterna, och om än vår chef ej kunde alldeles frigöra sig från en viss ängslan, så försökte han dock att manligt bekämpa sin svaghet.

Närmare och närmare ryckte emellertid det ödesdigra ögonblick, som måste afgöra den älskade kycklingens lott. Nu ljödo de sköna melodier, under hvilkas toner Calzolajo pigtskyldigast hade att höja slagtknifven; direktören andades redan lättare, då — några takter senare än förra gången — blixtrar det skarpa stålet i luften, ett ögonblick senare trängde det in i den stekta fågelns bruna bröst, och förstörelsens hemska verk tager sin början ännu en gång.

Det är mer än vår vän kan uthärda. Offer för en verklig raseriparoxysm, rusar han ur logen ned på scenen, bakom kulisserna, der alla vid hans oväntade och allt utom godt lofvande anblick togo till flykten.

»Schnappke — hvar är Schnappke?» ropar han med hes röst.

»Här, herr direktör», svaras det bakom honom, och en liten puckelryggig figur, teaterns reqvisitor, trängde sig fram.

»Har du sett, Schnappke?»

»Hvad då, herr direktör?»

»Din fårskalle! Kycklingen — den fördömde karlen, Calzolajo, har återigen svept den i sig.»

»Skändligt, herr direktör!»

»Det måste bli slut på det här, Schnappke, — den menniskan bringar mig ju till tiggarstafven! Nästa gång ställa vi till på annat sätt.»

»Herr direktörn menar . . . ?»

»Ja, vi ta en falsk kyckling, — det fins väl någon sådan i förrådskammarn.»

»Den som fins der är inte brukbar vidare, herr direktör. Vildsvinet i Friskytten föll ned på den, så att den blef platt som en pannkaka.»

»Nå, för tusan, skaffa en annan då!»

»Godt, herr direktör . . .»

Hvad för öfrigt efter denna klassiska dialog tilldrog sig den aftonen, har för oss ej synnerligt intresse. Vi hoppa öfver en vecka och bevista nästa representation af »Don Juan» på teatern i C. — Åter igen stämmer Calzolajo upp »Glädjen vid mitt bord skall råda» inför fullsatt salong och rustade sig till att som vanligt göra anfall på den läckra kycklingen. Ej mera ängslig såsom förra gången, utan med ett mefistofeliskt leende på läpparne och gnuggande händerna af skadeglädje sitter denna gång direktören i sin loge. »I dag är det du som blir lurad, min gosse lilla», säger han småskrattande för sig sjelf. Calzolajo har gripit verket an och studsar till, då hans knif möter oväntadt motstånd, men blott för ett ögonblick; i det nästa har han fått situationen klar för sig, en elak blick flyger blixtsnabbt mot principalens loge, derpå sänker han knifven med fördubblad styrka i den stackars kycklingen, så att bitarne af densamma slå ned på båda sidor om honom, till ej ringa fröjd för de närvarande, som genast hade klarhet i saken.

Att skildra pappa direktörens harm och missräkning öfverstiger våra krafter; det må vara nog om vi nämna, att det dröjde en god stund innan han återvann fattningen, så att han kunde skynda ned på scenen, der han med förstördt utseende trädde inför sin trogne Schnappke.

»Schnappke!»

»Herr direktör!»

»Vår kyckling är åter weg.»

»Skändligt, herr direktör.»

»Hvad ska' vi nu göra, Schnappke?»

»Vet inte, herr direktör.»

»Dumhufvud! Men jag vet det, jag; du skall genast skaffa en ny träkyckling, men inte ihålig, hör du! Alltigenom massiv och af tungt, hårdt trä.»

»Men den blir inte billig, herr direktör.»

»Håll mun! — det blir min sak.»

»Godt, herr direktör.» — —

Vid följande »Don Juan»-föreställning var salongen öfverfull. Der fanns nog åtskilliga sensationslystna individer, som mindre ditlockats af en väntad konstnjutning än af historien om den famösa kycklingsaffären och förhoppningen att denna dag få bevittna en uppbygglig fortsättning af densamma. Stolt tronade direktören i sin loge; med välbehag mönstrade han åhörarnes täta led, och förkänslan af en säker triumf utpräglade sig tydligen i hans drag.

Nu går ridån upp till sista akten. Calzolajo sitter å nyo vid den läckra aftonmåltiden. Försedd med en skarpslipad knif riktar han ett väldigt hugg mot kycklingen, men det hårda trästycket rår knifven ej på, den springer af vid den häftiga attacken, och objektet för densamma går oskadad ur striden. Calzolajo visar sig bestört och snopen, publiken skrattar och skriker af förnöjelse, och segervinnaren, vår hedervärde direktör, fröjdar sig åt en triumf, hvars make han sällan fått upplefva.

Denna ärorika afton inskränker sig den sedvanliga konversationen mellan direktören och hans reqvisitor till följande korta samtal:

»Schnappke!»

»Herr direktör!»

»Nu ha vi honom.»

»Hur menar direktörn?»

»God natt, Schnappke!»

»Får önska god sömn, herr direktör!» — —

Men den, som ej med samma segerstolthet som förr kröp till kojs den aftonen, var vår vän Calzolajo. Vrede och blygsel uppfylde hans stolta konstnärsbröst. Genom chefens nedriga intrig hade han ju blifvit afskyvärdt blamerad, han, Luigi Calzolajo — annars allas favorit.

Det kunde han ej smälta, och länge vred han sig sömnlös på sitt läger, smidande planer till hämd, då ändtligen sömnens genius förbarmade sig öfver honom och lugnade hans upprörda känslor.

Följande morgon strålade emellertid hans ansigte af mild förnöjsamhet. Under natten hade hos honom en tanke vaknat, som . . . ja, vi skola snart få veta det.

Ännu en gång ljuda »Don Juans» odödliga toner i den fylda gamla bekanta teatersalongen. I olympiskt lugn tronar direktören åter i sin loge; nyfiken och otåligt motseende ett visst ögonblick i sista akten intager publiken sin plats. Detta ögonblick — vi behöfva ej säga hvilket — är ändtligen inne. Medelpunkten för allas intresse, den stekta kycklingen, står å nyo lockande och utmanande på bordet; nu fattar Calzolajo — knifven? — nej, ur fickan langar han fram ett instrument, som vid närmare besigtning uppenbarar sig som en bastant handsåg. Fast sluter sig sångarens venstra hand om kycklingen, krasande tränger mordinstrumentet in i hans kropp och på otrolig kort tid är tudelningens verk fullbordadt under ett infernaliskt larm af skratt, skrik och stampningar, hvartill den hederliga stadsteaterns annaler aldrig haft att uppvisa ett motstycke. Blott en enda person tager ej del i den allmänna jubelorgien — vår arme direktör! Nästan förlamad af förfäran sitter han der, blek och hopsjunken. Knappast har han krafter att efter ridåns fall släpa sig ned på scenen, der han fick tag i sin trogne Schnappke. Vi kunna nu lyssna till följande samtal dem emellan:

»Schnappke!»

»Herr direktör!»

»Har du ord, Schnappke?»

»Skändligt, herr direktör!»

»Det är förbi, vi äro blamerade, Schnappke.»

»Om vi skulle skaffa oss en af jern?»

»Galenskap, Schnappke, den karlen vore i stånd att spränga den med dynamit.»

»Ja, herr direktör, då återstår oss väl ingenting annat än att . . .»

»Är också min mening, Schnappke, — nå, för tusan! sätt då fram nästa gång en riktig kyckling, — jag skulle önska, att den fastnade i halsen på honom!»

»Men, herr direktör, skulle vi inte kunna . . . ?» Den trogne Schnappke sträckte sig upp och hviskade några ord i örat på sin herre.

»Bra uttänkt, Schnappke», svarade denne med ett halft vemodigt, halft belåtet leende, »jag hade inte trott dig vara så påhittlig.» — —

Nästa gång då ridån gick upp till sista akten af »Don Juan» och den fullsatta salongen med feberaktig nyfikenhet väntade på hvad komma skulle, kunde man vid festtaffeln upptäcka — visserligen icke en kyckling men en — dufva, och om denna än icke bar ett olivblad i munnen, så togs den dock af Calzolajo — som vi äfven vilja göra för att få ett godt slut på den här lilla historien — för en symbol af frid och försoning.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Willm, Nicolai von: *Auf der Olafsburg*, Vier Clavierstücke, op. 109, Minne från Finland, tillegn. fröken Elin Mölsé (Nyslott). Pris 2 kr.

Teilmann, Christian: *Lille Eyolfs Dröm*. Pris 75 öre. — *Suite* efter Adolf Tidemands Folkelifsbilleder. Pris 1 kr.

Strauss, Edvard: *Blüthenkranz 1844—1894 Johann Strauss'cher Walzer*, in chronologischer Reihenfolge von 1844 bis auf die Neuzeit arrangirt. Pris 1 krona.

För violin och piano:

Cavalleria rusticana. Intermezzo. Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Arlberg, Fritz: *Vokaliser*, nr 10 *Vals*, Återblick, Ess-dur. Pris kr. 1: 50. — Nr 10 bis *Vals*, Återblick (förkortad), Ess-dur. Pris 1 krona.

Dagmar Sterky-Album. Innehåll: Tekla Griebel: Sang af »Mester Dubitans»; Lange-Müller: Spinnersken, Paa Fjeldet; Bechgaard: Duggen er falden, Hun er saa let . . . ; Stenhammar: Aftenstemning; Lüders: Giv Agt, Vuggesang. Pris kr. 1: 50.

Sjögren, Emil: *»Säg om all naturen har sin fägring mist»*, ord af V. B:son Lind; *Solskyar*, ord af V. B:son Lind; *»Hvem staar der for Borgen?»* ur Vandenes Datter af Holger Drachmann; *Serenata*, ord af Helene Nyblom; *Den afundsvärde*, ord af Verner von Heidenstam. Pris à 75 öre.

Willms pianostycken äro ett vackert minne i toner af det gamla Tottska fästet Olofsborg i Savolaks, afbildadt å vignetten. Häftet innehåller: »Abends in Ruinen», »Im alten Rittersaale», »Ausschau von der Zinne», »Fahrt über den Saima-See». Musiken i detta verk af Willm liknar hans förut kända i afseende på vacker melodik, välljud och omvexling i harmoni samt formskönhet. — Teilmanns »Suite» är på vignetten prydd med en afbildning af Tidemans bekanta tafla »Brudklädseln» åtföljd af en dikt, »Brudepyntning på Staburet» af A. Munch, och innehåller först ett stycke med samma titel, sedan »En bryllupsfærd gjennem skoven» (Motto af L. Dietrichson), »En Söndagskvæld i Hardanger» (a Gangar, b Springdans); musiken är karakteristisk i norsk folkton, men lättförstådd. »Lille Eyolfs dröm» är ett stilla melodiöst behagligt stycke i populär stil. — Strauss' »Blüthenkranz», tillegnad hans broder Johann med anledning af hans jubileum, upptager i potpourri delar af 24 dennes förnämsta och mera bekanta valser. — Arrangementet af Mascagnis omtyckta Intermezzo ur »Cavalleria» för violin och piano är en god tanke, då violinen närmar stycket till orkestersättningen mer än blotta pianoarrangementet. — Arlbergs vokalis-vals rör sig mellan ettstrukna ess och trestrukna c (eller ess) och är anlagd på koloratur med löpningar och drillar, hvilka senare dock saknas i den förkortade återblicken. — Dagmar Sterky-Album, försedt med sångerskans porträtt å den fina vignetten, har ett mycket godt innehåll, särdeles hvad de mera bekanta komponisternas sånger beträffar. — Lange-Müllers, Bechgaards och Stenhammars sånger äro förträffliga. Den senares är känd från konsertföredrag här. Sångernas omfång sträcker sig i höjden till tvåstrukna fiss eller g. — Nya sånger af Emil Sjögren mottagas alltid med intresse af vännerna till hans sångmö, som dock har svårt att göra sig förstådd af en större allmänhet. Denna torde finna mest behag i »Säg om all naturen . . .» (ettstrukna e till tvåstrukna fiss) och »Den afundsvärde» (lilla f till tvåstr. ess). »Hvem står der för borgen» (lilla a till tvåstr. g) har en präktig sats vid orden »Du staar för Apollo, den kronede Gud». »Serenata» (ettstr. c till tvåstr. g) bjuder, likasom de öfriga, på öfverraskande dissonanser och harmoniska vändningar, t. ex. de här vexlande c durs- och g-moll ackorden. I »Solskyar» (lilla fiss till tvåstr. g, ett ovanligt omfång) måste på sista raden 4:e sidan förekomma tryckfel: i 3:e takten från radens början måste väl ciss i sångstämman böra ändras till c, eller ock ciss och ais bibehållas i ackompanjemanget.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Mars 17. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frök Sparrman, deb.). — 18, 22. Verdi: *Ernani*, 3:e akt. (Carl V: hr d'Andrade). *Skugqbalett.* Leoncavallo: *Pajazzo* (Tonio: hr d'Andrade). — 20. Mozart: *Don Juan* (hr d'Andrade). — 21. Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: frök. Labia; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Söderman). Saint-Saëns: *Fryne* (Fryne: frök. Holmstrand; Lampito: frök. Frödin; Nikias, Dikefilos, Agoragines, Kynalopex: hrr Ödmann, Brag, Johanson, G. Henrikson). — 24. Boïto: *Mefistofeles* (Margareta-Helena: frök. Labia; Mefistofeles: hr Söderman). — 25. Gounod: *Sylvia* (Sylvia, Mazetto: frökn. Sparrman, Karlsohn; Horatio, mäster Jean: hrr Lundmark, Hansen). Gluck: *Orfevs.* — 26. *Konsert* med bitr. af fru Wilma Norman-Neruda (lady Hallé). 1) Cherubini: Uvertyr till »Anacreon»; 2) Beethoven: Violinkonsert med ork., D-dur, op. 61 (fru Norman-Neruda); 3) Gluck: Aria ur »Iphigenia i Aulis» (hr Lundqvist); 4) Spohr: Recitativ och Adagio (fru Norman-Neruda); 5) Massenet: Suite för ork., op. 13; 6) Vieuxtemps: Fantasie appassionata. — 27, 31. Bizet: *Carmen* (Carmen, Michaëla: fru Linden, frök. Karlsohn; don José: hr Ödmann). — 29. *Konsert* med biträde af fru Norman Neruda. 1) Beethoven: Uvertyr till »Egmont»; 2) Mendelssohn: Violinkonsert (fru Norman-Neruda); 3) Méhul: Duett ur »Josef i Egypten» (fru Linden, hr Lundqvist); 4) Bruch: Romans för violin och ork. (fru Norman-Neruda); 5) Saint-Saëns: a) Idylle Ecossaise, b) Danse de la Gipsy; 6 a) Fr. Neruda: Ballad för violin och ork., b) Raff: »Was er von Weberlein gelernt», ur cykeln »Volker».

Vasa-teatern. Mars 20, 23, 24. *Ut med hin!* — 21, 22. Genée: *Nanon* (fru Anna Pettersson-Norrie). — 27—31. Joh. Strauss: *Läderlappen* (prins Orloffsky, Adèle: frök. Nilsson, fru E. Berg; Eisenstein, Frank, Falke, Alfred: hrr Warberg, Ringvall, Klinger, Sjöholm).

Vetenskaps-akademien. Mars 24. V. Stenhammars och Knut Bäcks 2:a musikafton (Bach-Beethoven) med biträde af grefvinnan Math. Taube och hr Aulin.

Jakobs kyrka. Mars 25. *Konsert* af dir. Hjalmar Håkansson; biträdande: fru Dina Edling, frök. M. Rydberg, hofkapellm. Nordqvist och Dente, hrr Tor Aulin, J. Kjellberg, E. Borgstedt, Alb. Lindström, H. Mankell, en musikälskare och en större blandad kör.

Östermalms kyrka. Mars 25. *Konsert* med biträde af fru Edla Lund, frökn. Anna Piehl, Signe Falk, en musikälskare och Stockholms allmänna sångförening under dir. Alb. Lindströms anförande.

Musikaliska akademien. Mars 28. *Konsert* af frök. Tora Hwass; biträdande: fru Dina Edling, frök. Alfhild Larson.

Berns' salong. Mars 31. *Konsert* af fru Wilma Norman Neruda; biträdande: hrr Lundqvist, Roth, dr V. Svedbom.

Om herr d'Andrades gästspel, som afslöts den 22 mars, ha vi förut yttrat oss; det blef något förlängdt men omfattade ej de sista gångerna han uppträdde någon ny rol. Saint-Saëns' återupptagna »Fryne», med fröken Holmstrand i titelrolen och annars den förra rolbesättningen, har ej gifvits mer än en gång, då vi ej hade tillfälle att närvara. En annan repris från äldre

tid, nämligen 1868, har varit Gounods »Sylvia», först gifven å Opéra comique i Paris 1866 under titeln »La Colombe,» då omarbetad efter att förut ha uppförts i Baden-Baden och London. Den lilla operan är af mindre betydenhet och texten ej särdeles underhållande, men musiken innehåller rätt vackra och kvicka partier t. ex. Mazettos introduktionssång och kupletter om kvinnorna, nu ypperligt återgifna af fröken Karlsohn, som vann priset bland de utförande. Äfven fröken Sparrman, som nu tycks vara engagerad, då hon ej på programmet är nämnd såsom debutant eller gäst, fylde sin plats här mera tillfredsställande än förut. Herr Hansens för torra komik och herr Lundmarks gutturala tonbildning gjorde mindre fördelaktigt intryck. En musikalisk hög tid har beredts vår konsertpublik med fru Norman-Nerudas (lady Hallés) medverkande vid två operakonserter, hvars program läses här ofvan, och man hade dessutom tillfälle att höra den oförlikneliga »violinens drottning» på en matiné i Berns' salong. I sitt spel inlägger hon såsom förut en sällsynt själfullhet och glöd vare sig det gäller känslans utryck i cantilenan eller ett passioneradt, energiskt föredrag, allt detta förenadt med ett tekniskt mästerskap, den mest ideala intornation och en fin genialisk uppfattning. Om någon kan sägas stå öfver all kritik, så är det denna konstnärinna. Måhända föreföll hennes ton mindre kraftig än förr, men det torde kunna tillskrifvas de för henne nya lokaler, hvari hon nu uppträdde. Hennes program i Berns' salong upptog Spohrs »Sångscen», Tartinis »Trillo dell diavolo», Adagio ur Spohrs 9:e konsert samt Gondoliera och Moto perpertuo af Ries.* Det behöfver ej sägas, att konstnärinnan här mottogs med samma entusiasm som alltid.

Hrr Stenhammar och Bäck hade fullt hus på sin 2:a musikafton. Den förre inledde konserten med en förträfligt spelad Partita, nr 1, B-dur, af J. S. Bach och slutade den med Beethovens Sonat, D-dur, op. 10 nr 3. Herr Bäck spelade dugtigt Bachs svåra Chromatiska Fantasi och Fuga samt Beethovens Violinsonat, C-moll, med hr Aulin. Stor lockelse var utan tvifvel grefvinnan Taubes Beethovens-sånger »An die Hoffnung», »Wonne der Wehmuth» och »Der Kuss», hvarmed hon framkallade lifligaste bifall och bissering af sista sången. — Fröken Hwass dokumenterade sig på sin konsert såsom mycket framstående pianoartist. Med stor virtuositet förenar hon klarhet i föredraget och äfven vacker tonbildning

* Det vore ej ur vägen om förnamnen hos komponister och artister utsattes på programmen såsom förr. Om denne Ries kan man ej veta, huruvida det menas Hubert Ries, Ferdinand Ries' yngste bror, eller någon af hans söner; troligen då Franz.

Hennes första nummer var Chopins mindre ofta spelade Sonat, op. 58, hvarpå följde Mozarts C moll-Fantasi, Brahms H-moll-Rhapsodie, ett par vackra stycken »Plauderei» och »Am Heiligen Berg» af Dvorák samt sist Melodie, H-dur, af Rubinstein och ett par oundvikliga Liszt-nummer, »La Prédication aux oiseaux» och Rhapsodi nr 11. Fru Edling biträdde med sånger af Schumann, Körling och Peterson-Berger och skördade rikt bifall liksom äfven konsertgifvarinnan.

Jakobs kyrka var fyld af åhörare på dir. Håkanssons konsert, vid hvilken icke mindre än två hofkapellmästare, hans lärarekamrater vid konservatoriet, biträdde, hvarjemte andra framstående artister och solister samt en talrik kör medverkade. Dir. Alb. Lindström inledde konserten med en väl spelad Suite (Marche nuptiale, Elevation, Fugue) af Guilmant, hvarpå hr Aulin föredrog »Arioso» af Ax. Gade och »Fantasistycke» af Ludv. Norman med orgelackompanjemang. Härpå följde Mozarts bekanta härliga Larghetto för klarinett och stråkinstrument (hrr Kjellberg, Nordqvist, Dente, Aulin, Borgstedt) och till slut Gounods »Messe Solennelle» (S:t Cécile), som under hr Håkanssons egen ledning fick ett särdeles godt utförande. Messan, i mera modern än strängt kyrklig stil, innehåller rätt vackra partier jemte ett eller annat alldagligt. Dir. Håkansson förtjenar erkännande för att ha låtit allmänheten få i en kyrka åhöra detta verk, som här förut endast gifvits å Musikaliska akademiens högtidsdag förra året till den då nyligen aflidne tonsättarens minne. Utrymme saknas att detaljeradt redogöra för detta verk och dess återgifvande.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Nästa nyhet som kommer upp på scenen blir Humperdincks sagospel »Hans och Greta», som för närvarande är det mest gångbara operaverk i utlandet. Redan i midten af denna månad lär det komma att gifvas här. Vi antaga att rolbesättningen är sådan, att icke denna motverkar framgången, såsom ofta sker vid uppsättning af nya pjeser, hvilkas öde vanligt nog bestämmas mindre af inneboende värde än af en kritik öfver utförandet, som verkar afskräckande på publiken.

Vidare förberedas till utförande »Trollflöjten», »I Marocko», »Hin ondes lärospån» och Adams »Toreadoren» samt »Barberaren i Sevilla». Emil Götze, den berömde tyske tenoren, väntas gästa operan i nästa månad. »Valkyrian» kommer troligen ej att gifvas detta spelår.

Till ledamöter i Musikaliska akademien valdes den 28 mars grefvinnan Mathilda Taube, född Grabow, musikdirektören i Linköping Fredrik Thorselius, lärarne vid musikkonservatorium Aron Bergenson och Gustaf Brink, konsertmäst. Tor Aulin och sekreteraren i statskontoret Carl Kinberg.

Till associé valdes fröken Hildegard Werner, bosatt i England, musikalisk skriftställarinna.

Mazérska qvartettsällskapet hade den 28 mars sitt årssammanträde, hvarvid styrelse- och revisionsberättelserna upplästes. Inkomsterna under året uppgingo till 2,690 kr. 29 öre och utgifterna till 2,223 kr. 38 öre, hvadan behållningen utgör 466 kr. 91 öre. Styrelsen, som erhöll ansvarsfrihet, återvaldes enhälligt och utgöres af hrr Book, Davidson, H. Petterson, Kinberg och Blom. Aftonens sammanträde öfvervars af bland andra stadsrådet Wikblad, förste hofkapellmästaren Nordqvist och violoncellisten Bramsen. I en qvartett af Beethoven deltogo hrr Book, Lindroth, Nordqvist och Bramsen, samt i en oktett, D-moll, af Spohr hrr Book, Davidson, Kinberg, Holmberg, Nordqvist, Bramsen, Lindroth och Petterson.

Operasångaren Axel Rundberg gifver påskdagen den 14 april en matiné i Berns' salong efter ett intressant program, biträdd af fru Östberg, fröknar Labia, Karlsohn, Almati, Frödin, Kragballe, Sparrman samt hrr Ödmann, Lundqvist, Söderman, Vallenius m. fl.

Aulinska qvartetten har sin femte och sista soaré tisdagen den 9 april i vanliga lokalen.

Gustaf V. P:son Hägg, Klara kyrkas organist, gifver i denna den 21 april en konsertmatiné med biträde af frök. Selma Ek och konsertmästaren Tor Aulin, då bl. annat utföras orgelkompositioner af Bach, Mendelssohn, Widor och konsertgifvaren, som spelar sin för Gustaf Adolfs-festen komponerade festmusik för orgel samt Offertorium ur Södermans messa, af konsertgifvaren arrangeradt för orgel. Halfva nettoinkomsten af den intressanta konserten är anslagen till församlingens skollofskolonier. Utförligare program meddelas i nästa nummer.

Konserter af skolungdom till förmån för läraresällskapets byggnadsfond gifves den 4 och 6 dennes i Musikaliska akademiens stora sal. Förutom pianonummer af hr V. Stenhammar samt stycken för stråkorkester — utförda af lärare och lärjungar från Stockholms elementarskolor — upptager programmet körsång af omkring 400 lärjungar under ledning af direktörerna Åkerberg och Tiger.

Maria kyrkokör förbereder till söndagen den 21 dennes en konsert till förmån för Maria skollofskolonier, hvarvid bland annat kommer att utföras Gilles Messa nr 7 med fru Edling i solopartiet. Orgeln skall skötas af direktör Albert Lindström. Den för tillfället betydligt förstärkta kören ledes fortfarande af direktör Hugo Lindqvist. Vid konserten komma dessutom att medverka violinisten fröken Math. Månsson och sopransångerskan fru Edla Lund, hvilken med framgång lät höra sig å konserten i Östermalms kyrka sistl. Maria bebådelsedag. Fru Lund, som är bosatt i Amerika, der hon uppträdt på större konserter och vunnit beröm för sin röst och sitt sångsätt, vistas här för att idka sångstudier för fru Edling och ämnar i sommar återvända till Amerika.

Pianisten och komponisten Adrian Dahl, nu bosatt i hufvudstaden, meddelar undervisning i piano, harmoni, kontrapunkt och komposition. Vidare upplyser annonsen å sista sidan.

Tonsättaren Emil Sjögren, hvilken sedan i höstas vistats i Berlin som gäst hos den musikälskande landtgrefven af Hessen-Cassel, har nu åter kommit till hufvudstaden.

Svensk Annonstaxa, 4:e upplagan, utgifven af Svenska telegrambyråns annonsafdelning, har utkommit. Den innehåller tidningars annonspris, annonser, post- och telegrafunderrättelser samt en post- och jernvägskarta öfver Sverige och utmärker sig för fin typografisk utstyrsel.

Svensk musik i Paris. En matiné gafs nyligen i Paris i en af verldsstadens finaste salonger, hos madame Jameson, sjelf utmärkt pianist. Vid detta tillfälle uppträdde, enligt »Le Figaro», de svenska sångerskorna fröknarna Hulda och Marianne Wässtrom tillsammans med två af Paris celebriteter, violinisten m:lle Veroniére och violoncellisten m:lle de Galitzin.

Äfven »Le Gaulois» omtalar denna matiné som var besökt af en synnerligen fin publik.

Vid den *skandinaviska* konsert, som nyligen var anordnad i stora salen å Union Chrétienne de Jeunes Gens' präktiga lokal, rue de Trévise 14, sjöng fröken Ester Sidner en aria ur Massenets oratorium »Marie Madeleine», »Plaisir d'amour» af Martinie samt Griegs »I skoven». Fröken Lotten Morell utförde »Chanson slave» af Chaminade, »Våren» af Grieg, till obligatviolin af fröken Sigrid Lindberg, »Stances» af Flégier samt duett ur »Don Juan» jemte löjtnant John Forsell, som uppträdde ensam med »Kantat» af Mozart, »Scéne et romance» ur Dèlibes' opera »Jean de Nivelle», »Waldgespräch» af Jensen och »Hvita rosor» af Körling. Fröken Sigrid Lindberg utförde »Berceuse» af Faure, »Mazurka» af Wieniawski samt tillsammans med fröken Sigrid Petterson E. Sjögrens andra sonat för violin och piano. Ensam spelade fröken Petterson »Preludium» och »Scherzo» af Chopin. Bifallet var hela tiden lifligt, och flera nummer bisserades.

Den synnerligen väl ansedda *Vestgöta Dals* musikkår torde möjligen om någon månad komma att konsertera i sjelfva Paris, skrifver »Bohusläningen».

Direktör Zetterqvist, som för närvarande befinner sig i verldsstaden, ligger i liflig underhandling om färden. Den tillämnade impresarion, hr Herlofson, som nyligen anordnat Marteaus resor i Sverige, hyser de största förhoppningar om den svenska musikens anklang bland de orkesterälskande parisarne. (*St. Dbl.*)

Vesterås. Familjen Knut Ekvall gaf d. 23 mars en konsert å läroverkssalen, hvarvid de fyra syskonen spelade ett par stråkqvartetter af Haydn och Beethoven, de unga herrarne Ekvall flere solonummer och fru Ekvall utförde sångnummer af Mendelssohn (ur »Elias»), Braga, Bach och en svensk folkvisa. Publiken var ej synnerligen talrik, men bifallet lifligt.

Göteborg. Det märkligaste musiknöjet under sista hälften af mars har varit *Henri Marteaus* konsert-matiné den 21:a i exercishuset med biträde af sångerskan frök. Almira Dalma och pianisten Har. Hedelin samt d:r Karl Valentin. En märklig nyhet på programmet var ett Adagio för violin och orkester — den senare nu ersatt med piano. Stycket är komponeradt och tillegnadt hr Marteau af d:r Valentin, som nu med honom utförde detsamma, och det har till måtto: »Älskogs makt har fört mången i sorg, ofta vålla kvinnor kvida; till men äro de vordna fast mäktig Gud dem skapat till skir skönhet» (Solsången ur Edda). Tonsättningen, som har en inledning och afslutning i stor stil samt en anslående mellansats och praktfull harmonisering, väckte stort bifall. Hr Marteau spelade dessutom Vieuxtemps 5:te Concerto, Romance af P. Viardot, Prelude de Deluge af Saint-Saëns och Danse hongroise af Brahms. Fröken Dalma sjöng sånger af Liszt, Cowen och Massenet, hr Hedelin spelade Rossignol af Liszt och Troldtog af Grieg. Konserten var, oaktadt svårt väder, talrikt besökt. — En konsert gafs d. 27 mars af sångerskan Emma Wahlström med biträde af fru Ellen Nilsson och d:r Valentin.

En vacker fest firades här den 19 mars, då Josef Czapek, den härstädes så länge verkande musikdirektören och komponisten, på sin 70 årsfödelsedag var föremål för rik hyllning. På morgonen uppvaktade honom Första Göta artillieriregementes musikkår och på aftonen var en animerad fest å Grand Hôtel Haglund, bevistad af ett par hundra personer. Vid den konsertafdelning, som föregick supén och hvarvid flera af 70 åringens kompositioner utfördes, öfverlemnades till honom en lagerkrans.

Under supén tolkade öfverintendenten Westin de närvarandes varma tacksamhet och uppriktiga lyckönskningar om fortsatt verksamhet i musikens tjenst, och d:r Olof Carlander utbragte en skål för dir. Czapeks närmaste.

Programmet till konserten upptog Festmarsch, Andante ur en symfoni och Konsertvals för orkester, allt komponeradt af hr Czapek, samt Mozarts G-moll-symfoni. Orkestern, bestående af dir. Ranfts teaterorkester, vänligt ställd till förfogande för dagen, samt framstående orkestrala förmågor i staden, räknade 26 man.

Från våra grannländer.

Kristiania. Kristiania teater har under sista veckorna af mars fyra gånger bjudit på »Fra Diavolo» med hr Kloed i titelrolen och fru Monrad Krohn som Zerlina. — Den 25:te och 27:de mars konserterade i bröderna Hals' lokal Henri Marteau och frök. Dalma med bitr. af pianisten Har. Hedelin. Fröken Dalma säger en kritiker ha vacker röst, »som dock ej slitit så litet ondt under studietiden». Herr Marteau väckte som vanligt entusiastiskt bifall. — Den 30 gaf Musikföreningen sin 6:te konsert i Logens stora sal, hvarvid utfördes Schumanns »Paradiset och Perin» med biträde af fru Tia Krëtma, fru Barbara Larssen m. fl. solister under hr Iver Holters ledning.

Edvard Grieg har en längre tid lidit af en lungaffektion men är nu på bättringsvägen.

Helsingfors. Å Svenska teatern har under mars månads senare hälft af pjeser med musik uppförts pantomimen »Den förlorade sonen» med musik af Wormser. Den 10 mars gaf föreningen S. F. folkkonsert »till förmån för upplysningen» med biträde af hrr K. Ekman, Al. Uggla, Flodin samt fru Castegren, frök. Ringbom (violin) och Arbetets vänners sångkör. — Den 13:de annonserades konsert af »konstnärstrifoliet» Paul Buls, kgl. kammarsångare, verldsberömd barytonist från Dresden, fröken Ella Pancera, ryktbar pianist från Wien, och hr A. Simonetti, violinvirtuos från London. De båda senare biträdde d. 12 mars på en af dir. Kajanus' populära konserter i Societetshuset och frök. Pancera på en sådan den 26. — Till den 28 annonserade Sven Scholander en 1:a »musik- och Bellmansafton». Aug.

Lindberg har på Alexandersteatern uppfört »Bröllopet på Ulfåsa».

Köpenhamn. Under sista hälften af mars har »Lille Eyolf» intagit stort rum på k. teaterns repertoar, som af musikpjeser upptagit »Trollflöjten», »Der var en gang...», »Aida» och »Lohengrin». I den senare uppträdde fru Gulbranson som Ortrud; Lohengrin återgafs af hr Fr. Brun, Elsa af frök. Noack, Telramund af hr Simonsen och kungen af hr Verdier. Af balletter ha gifvits »Valkyrian» och »Lifjægerne på Amager» af Bournoville med musik komp. och arr. af W. Holm. — Den 27 mars gafs en pianoafton i konsertpalatset af professor August Hyllested, bosatt i Chicago. Herr H., elev af konservatoriet i Köpenhamn och sedan organist i landsorten, vände sig efter gjorda studier i pianospelning för Neupert, Kullak, Scharwenka och Liszt till Amerika och var nu på besök i hemlandet. Hans spel säges karakteriseras af välljudande ton men för stor frihet med tempo rubato. Långsamma saker tager han för fort och tvärt om. Konserter ha för öfrigt gifvits af frök. Margarete Boye och frök. Julie Gundestrup (sång) samt Cæciliaföreningen, hvars 3:e konsert annonserats, men som vanligt — utan program.

Paris. *Madame Marchesi*, den kända sånglärarinnan i Paris, har i dessa dagar firat sitt 40-års-jubileum som lärarinna. Hon erhöll vid detta tillfälle en mängd telegram, äfven från Skandinavien.

Milano. Mascagnis nyaste opera »Silvano» har vid första uppförandet här gjort totalt fiasco.

Hvarjehanda.

Mångsidig musiker. Saint-Saëns är ej blott en utmärkt pianist och tondiktare utan äfven skald, kritiker, fornforskare och astronom. Han har nyligen öfverlemnat åt astronomen Camille Flammarion två afhandlingar om himlakropparne.

En hjeltetenor och en åkarkamp — hvari består skilnaden emellan dem?

Svar: Den förre lefver af sitt *höga c*, den senare af sitt *sega ho*.

Ärade tidningsredaktioner

i landsorten behagade uppmärksamma uppropet till dem i nr 5.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	PARIS	1867	UDDEVALLA	1874
GÖTEBORG	1860	GÖTEBORG	1871	PHILADELPHIA	1876
KARLSTAD	1862	KÖPENHAMN	1872	BORÅS	1880
LONDON	1862	WENERSBORG	1872	MALMÖ	1881
MALMÖ	1865	WIEN	1873	ÖREBRO	1883
STOCKHOLM	1866	RUGBY, ENGLAND	1873	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891**

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet**.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Dansmusik på piano

utföres af undertecknad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet. Anmälning derom kan ske hos hrr musikhandlare eller hos mig, *Rådmansgatan 18 A*, 3 tr. upp.

Henning R. Wejdling.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Undervisning i piano, harmoni, kontrapunkt och komposition

meddelas af undertecknad, som efter flerårigа studier i Paris numera är bosatt i Stockholm och åter öppnat musikverksamhet.

Referenser: Fröken *Hilda Thegerström* vid Musikkonservatoriet, Professorn Hr *Ivar Hallström*, Förste Hofkapellmästaren Hr *Conrad Nordqvist* samt kompositören *Charles Marie Widor* i Paris.

Anmälningar kunna göras ***Riddaregatan 39***, 1 tr., kl. 10—11 f. m. och 4—6 e. m. samt i Abr. Lundquists K. Hofmusikhandel.

Adrian Dahl.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Innehåll: Hjalmar Håkansson (med porträtt). — Glömda mästare, efter H. M. Schletterer, (forts.). — Följetong: Don Juans kyckling, teaterhumoresk af Ludvig Mohr. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Hvarjehanda. — Annonser.

Musikbilaga: Musikalbum IX, innehållande för piano: Vilh. Stenhammar: Impromptu-Vals, Hugo Sedström: Aqvarell, Ole Olsen: Albumblad, Theodor Kirchner: Meditation; för en röst med piano: Gustaf V. P:son Hägg: Slummersång, ord af J. L. Runeberg.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1895.